

Dlaczego podchów suma afrykańskiego (*Clarias gariepinus*) należy prowadzić przy ograniczonym dostępie światła?

Jerzy Adamek¹, Ewa Kamler², Piotr Epler³

¹Rybacki Zakład Doświadczalny, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

²Zakład Rybactwa Stawowego, Instytut Rybactwa Śródlądowego w Olsztynie

³Katedra Ichtiobiologii i Rybactwa, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Sum afrykański jest przedmiotem domestykacji dopiero od kilkadziesiąt lat. Jest to ryba cieniolutna, a jednym z problemów w jej chowie jest kanibalizm. W pracy opisano metodę ograniczenia kanibalizmu i zwiększenia przyrostu biomasy polegającą na zmniejszeniu dostępu światła. Obniżenie przyrostu biomasy podczas podchowu z dostępem światła w porównaniu z podchowem w ciemności może być wynikiem większego zróżnicowania wewnątrzgrupowego wielkości ryb, wzrostu kanibalizmu i śmiertelności ogólnej. Dostęp światła podczas podchowu prowadzi też do zwiększonej ruchliwości ryb, a w następstwie wzrostu tempa metabolizmu. Światło wpływa więc na wydatkowanie zasobów energetycznych i w konsekwencji obniża wzrost osobniczy i przyrost biomasy. Ponadto larwy poszukując cienia mają tendencję do grupowania się w dużych skupiskach, w których panują gorsze warunki tlenowe i pokarmowe co obniża masę osobniczą. Dodatkowo, przy zwiększonej ruchliwości wzrasta częstotliwość spotkań osobników, co sprzyja intensyfikacji kanibalizmu. Ograniczenie dostępu światła można zatem rekomendować jako prostą i niekosztowną metodę zwiększenia efektywności chowu suma afrykańskiego. Atrakcyjną perspektywą dla przyszłych badań może być optymalizacja intensywności światła i jego barwy oraz fotoperiodu.